

Uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu szczegółowych kryteriów wyboru ofert wraz z wyznaczającymi je warunkami oraz przypisaną im wartością w rodzaju rehabilitacja lecznicza

Osoba zgłaszająca uwagi: dr n. hum. Katarzyna Sitnik-Warchulska Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Przepis, którego uwaga dotyczy	Uwaga	Uzasadnienie	Propozycje rozwiązań
1.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie	Załącznik nr 1, Punkt 4 Tabeli str. 3 Przedmiot postępowania: Rehabilitacja ogólnoustrojowa w ośrodku lub oddziale dziennym	Kompetencje psychologa i specjalisty psychologa klinicznego nie są tożsame. Brakuje zróżnicowania punktowego za usługi wykonywane przez psychologa, a specjalistę psychologa klinicznego. ¼ etatu dla świadczeń psychologicznych to za mało w warunkach rehabilitacji, gdzie oddziaływania usprawniające funkcje poznawcze, psychoruchowe, oddziaływujące na nastrój oraz włączające rodzinę w proces leczenia są jednymi z podstawowych.	Współczesne standardy praktyki klinicznej odwołują się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM). Podejście to zakłada, że dobra praktyka kliniczna powinna opierać się nie tylko na doświadczeniu klinicysty, ale przede wszystkim odwoływać się do sprawdzonych i rzetelnych danych. Dane naukowe i obserwacje kliniczne dowodzą, iż najbardziej skuteczne są oddziaływania multimodalne w rehabilitacji. W procesie rehabilitacji osób dorosłych istotne znaczenie mają oddziaływania psychologiczne: - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym), - adaptacja do sytuacji choroby, zmian w zakresie ciała - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - diagnoza i terapia zaburzeń sprzężonych (t.j. obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe)	Wprowadzenie warunków: 1. specjalista psycholog kliniczny - minimum ½ etatu za 8 punktów lub 2. psycholog kliniczny (I stopień specjalizacji) – minimum ½ etatu za 6 punktów oraz 3. psycholog z co najmniej dwuletnim doświadczeniem klinicznym, przynajmniej ½ etatu za 4 punkty

				<ul style="list-style-type: none">- motywowanie do procesu rehabilitacji- usprawnianie funkcji poznawczych <p>Procedury te wymagają specjalistycznej wiedzy oraz czasu- jeden psycholog na ¼ etatu nie pokryje zapotrzebowania na tego rodzaju usługi. Czas i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Współczesne standardy praktyki klinicznej, odwołujące się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM), wskazują również, aby w procesie diagnozy odwoływać się do sprawdzonych, standaryzowanych procedur diagnostycznych. W Polsce, w większości ich stosowanie oraz interpretacja wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy psychologicznej, poświadczonej dyplomem ukończenia jednolitych studiów magisterskich w dziedzinie Psychologia. Diagnoza stanowi wynik przeprowadzenia badania oraz opracowania wyników i sporządzenia diagnozy psychologicznej.</p> <p>Analogicznie do zawodu lekarza funkcjonuje specjalizacja w psychologii klinicznej. Jest ona gwarancją posiadania przez psychologa specjalistycznej wiedzy w zakresie ochrony zdrowia. Ze względu na różny charakter kierunków psychologicznych, realizowanych w</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>szkolnictwie wyższym, nie każdy mgr psychologii posiada wiedzę kliniczną (a tym samym medyczną).</p> <p>Obecnie co pół roku ok. 100 osób przystępuje do egzaminu specjalizacyjnego z psychologii klinicznej. Trwa rekrutacja na nowe edycje szkolenia specjalizacyjnego. Liczba psychologów klinicznych oraz osób pozostających w trakcie kształcenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej rośnie i pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian.</p>	
2.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej-woj. śląskie	<p>Załącznik nr 1, punkt 5 Tabeli, str. 4</p> <p>Przedmiot postępowania: Rehabilitacja dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w ośrodku lub oddziale dziennym</p>	<p>Brakuje uwzględnienia w warunkach świadczeń psychologicznych (psychologa oraz specjalisty psychologa klinicznego)</p> <p>Brakuje uwzględnienia świadczeń psychoterapeutycznych (poza terapią SI i terapią zajęciową)</p>	<p>W rehabilitacji dzieci podstawą są diagnostyczne i terapeutyczne oddziaływania multimodalne, uwzględniające w znacznym stopniu diagnozę i terapię psychologiczną.</p> <p>Współczesne standardy praktyki klinicznej odwołują się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM). Podejście to zakłada, że dobra praktyka kliniczna powinna opierać się nie tylko na doświadczeniu klinicysty, ale przede wszystkich odwoływać się do sprawdzonych i rzetelnych danych. Dane naukowe i obserwacje kliniczne dowodzą, iż najbardziej skuteczne są oddziaływania multimodalne w rehabilitacji.</p> <p>Standardem światowym jest praca w teamach diagnostycznych, opracowujących</p>	<p>Wprowadzenie warunków (analogicznie do lekarzy i fizjoterapeutów):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. specjalista psycholog kliniczny - minimum ½ etatu za 9 punktów <p>lub</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. psycholog kliniczny (I stopień specjalizacji) – minimum ½ etatu za 6 punktów <p>oraz</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. psycholog z co

			<p>wspólnie diagnozę i plan terapii (także w wymiarze psychologicznych oddziaływań o charakterze psychospołecznym, uwzględniających system rodzinny oraz szersze środowisko społeczne dziecka).</p> <p>W procesie rehabilitacji dziennej dzieci wiodące są takie oddziaływania psychologiczne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza i usprawnianie rozwoju - diagnoza przesiewowa stanu psychicznego - diagnoza i terapia zaburzeń sprzężonych (t.j. zaburzenia zachowania i emocji, całościowe zaburzenia rozwojowe) oraz zaburzeń współwystępujących z dysfunkcją somatyczną (obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe) - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym), - adaptacja do sytuacji choroby, zmian w zakresie ciała - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - motywowanie do procesu rehabilitacji - usprawnianie funkcji psychomotorycznych i emocjonalno- społecznych (oddziaływania psychologiczne i terapeutyczne) - wspieranie systemu rodzinnego; terapia 	<p>najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy z dziećmi, przynajmniej ½ etatu za 4 punkty</p> <p>oraz</p> <p>4. psychoterapeuta lub osoba po całościowym szkoleniu do certyfikatu psychoterapeuty (o modalności behawioralnej, behawioralno-poznawczej, systemowej, psychodynamicznej lub innej udokumentowanej naukowo), z co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy z dziećmi lub/i rodzinami, przynajmniej ½ etatu za minimum 6 pkt</p>
--	--	--	--	--

			<p>rodzinna; włączanie systemu rodzinnego w proces leczenia</p> <p>Procedury te wymagają specjalistycznej wiedzy oraz czasu. Czas i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Współczesne standardy praktyki klinicznej, odwołujące się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM), wskazują również, aby w procesie diagnozy odwoływać się do sprawdzonych, standaryzowanych procedur diagnostycznych. W Polsce, w większości ich stosowanie oraz interpretacja wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy psychologicznej, poświadczonej dyplomem ukończenia jednolitych studiów magisterskich w dziedzinie Psychologia. Diagnoza stanowi wynik przeprowadzenia badania oraz opracowania wyników i sporządzenia diagnozy psychologicznej. Szczególnie czasochłonna i wymagająca specjalistycznej wiedzy jest diagnoza rozwoju u dzieci.</p> <p>Analogicznie do zawodu lekarza funkcjonuje specjalizacja w psychologii klinicznej. Jest ona gwarancją posiadania przez psychologa specjalistycznej wiedzy w zakresie ochrony zdrowia. Ze względu na różny charakter kierunków</p>	
--	--	--	--	--

				<p>psychologicznych, realizowanych w szkolnictwie wyższym, nie każdy mgr psychologii posiada wiedzę kliniczną (a tym samym medyczną).</p> <p>Obecnie co pół roku ok. 100 osób przystępuje do egzaminu specjalizacyjnego z psychologii klinicznej. Trwa rekrutacja na nowe edycje szkolenia specjalizacyjnego. Liczba psychologów klinicznych oraz osób pozostających w trakcie kształcenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej rośnie i pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian. Potrzeby oddziaływań psychologicznych oraz niewystarczające kryteria świadczeń gwarantowanych wskazują na potrzebę zwiększenia dostępu do specjalistycznych świadczeń psychologicznych.</p>	
3.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie	<p>Załącznik nr 1, Punkt 8 Tabeli, str. 7</p> <p>Przedmiot postępowania: Rehabilitacja kardiologiczna lub kardiologiczna telerehabilitacja hybrydowa w ośrodku lub</p>	<p>½ etatu specjalisty psychologa klinicznego jest za nisko punktowana</p>	<p>Standardem światowym jest praca w zespołach diagnostycznych, opracowujących wspólnie diagnozę i plan terapii (także w wymiarze psychologicznych oddziaływań o charakterze psychospołecznym).</p> <p>W procesie rehabilitacji kardiologicznej wiodące są takie oddziaływania psychologiczne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terapia zaburzeń współwystępujących z dysfunkcją somatyczną (obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe) - interwencje ukierunkowane na radzenie 	<p>Wprowadzenie warunku (analogicznie do lekarzy):</p> <p>5. specjalista psycholog kliniczny - minimum ½ etatu za 10 punktów</p>

		oddziale dziennym		<p>sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym),</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacja do sytuacji choroby, konieczności zmian życiowych - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - motywowanie do procesu rehabilitacji - interwencje ukierunkowane na wzrost jakości życia - wspieranie systemu rodzinnego <p>Procedury te wymagają specjalistycznej wiedzy oraz czasu. Czas i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Obecnie co pół roku ok. 100 osób przystępuje do egzaminu specjalizacyjnego z psychologii klinicznej. Trwa rekrutacja na nowe edycje szkolenia specjalizacyjnego. Liczba psychologów klinicznych oraz osób pozostających w trakcie kształcenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej rośnie i pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian. Potrzeby oddziaływań psychologicznych oraz niewystarczające kryteria świadczeń gwarantowanych wskazują na potrzebę zwiększenia dostępu do specjalistycznych świadczeń psychologicznych.</p>	
4.	Konsultant	Załącznik nr 1,	Kompetencje specjalisty	Współczesne standardy praktyki klinicznej	Wprowadzenie

	<p>Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie</p>	<p>Punkt 10 w tabeli, str. 9</p> <p>Przedmiot postępowania: Rehabilitacja ogólnoustrojowa w warunkach stacjonarnych</p>	<p>psychologa klinicznego są za nisko wyceniane.</p> <p>Brakuje zróżnicowania punktowego za usługi wykonywane przez psychologa, a specjalistę psychologa klinicznego.</p> <p>¼ etatu dla świadczeń psychologicznych to za mało w warunkach rehabilitacji ogólnoustrojowej, gdzie oddziaływania usprawniające funkcje poznawcze, psychoruchowe, oddziaływujące na nastrój oraz włączające rodzinę w proces leczenia są jednymi z podstawowych.</p>	<p>odwołują się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM). Podejście to zakłada, że dobra praktyka kliniczna powinna opierać się nie tylko na doświadczeniu klinicysty, ale przede wszystkich odwoływać się do sprawdzonych i rzetelnych danych. Dane naukowe i obserwacje kliniczne dowodzą, iż najbardziej skuteczne są oddziaływania multimodalne w rehabilitacji.</p> <p>W procesie rehabilitacji osób dorosłych istotne znaczenie mają takie oddziaływania psychologiczne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interwencja kryzysowa - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym), - adaptacja do sytuacji choroby, zmian w zakresie ciała - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - diagnoza zaburzeń sprzężonych (t.j. obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe) - motywowanie do procesu rehabilitacji - usprawnianie funkcji poznawczych - oddziaływania terapeutyczne <p>Procedury te wymagają specjalistycznej</p>	<p>warunków zatrudnienia (analogicznie do lekarzy):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. specjalista psycholog kliniczny – równoważnik co najmniej ½ etatu za co najmniej 8 pkt <p>oraz</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. psycholog z co najmniej dwuletnim doświadczeniem klinicznym – równoważnik ¼ etatu za co najmniej 4 punkty
--	---	---	---	--	--

				<p>wiedzy oraz czasu, których nie pokrywają świadczenia gwarantowane, ani dodatkowo jeden psycholog na ¼ etatu nie pokryje zapotrzebowania na tego rodzaju usługi. Czas i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Współczesne standardy praktyki klinicznej, odwołujące się do postulatów medycyny opartej na dowodach (evidence-based medicine EBM), wskazują również, aby w procesie diagnozy odwoływać się do sprawdzonych, standaryzowanych procedur diagnostycznych. W Polsce, w większości ich stosowanie oraz interpretacja wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy psychologicznej, poświadczonej dyplomem ukończenia jednolitych studiów magisterskich w dziedzinie Psychologia. Diagnoza stanowi wynik przeprowadzenia badania oraz opracowania wyników i sporządzenia diagnozy psychologicznej.</p> <p>Analogicznie do zawodu lekarza funkcjonuje specjalizacja w psychologii klinicznej. Jest ona gwarancją posiadania przez psychologa specjalistycznej wiedzy w zakresie ochrony zdrowia. Ze względu na różny charakter kierunków psychologicznych, realizowanych w szkolnictwie wyższym, nie każdy mgr psychologii posiada wiedzę kliniczną (a tym</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>samym medyczną).</p> <p>Obecnie co pół roku ok. 100 osób przystępuje do egzaminu specjalizacyjnego z psychologii klinicznej. Trwa rekrutacja na nowe edycje szkolenia specjalizacyjnego. Liczba psychologów klinicznych oraz osób pozostających w trakcie kształcenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej rośnie i pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian.</p>	
5.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie	<p>Złącznik 1 punkt 11 w Tabeli, str. 11:</p> <p>Przedmiot postępowania: Rehabilitacja pulmonologiczna w warunkach stacjonarnych</p>	<p>Za małą różnicą punktową między zatrudnieniem specjalisty psychologa klinicznego a psychologa.</p> <p>Za nisko punktowane świadczenia psychologiczne w stosunku do zapotrzebowania na tego rodzaju świadczenia.</p>	<p>Świadczenia psychologiczne z zakresu rehabilitacji pulmonologicznej w warunkach stacjonarnych obejmują interwencje psychospołeczne (ukierunkowane m.in. na sytuację radzenia sobie z bólem, przewlekłym procesem choroby, stresem wynikającym z doświadczeń chorobowych bezpośrednio związanych z zagrożeniem zdrowia i życia, podwyższonym poziomem lęku, obniżonym nastrojem itp.), a także diagnozę różnicową. Ich przeprowadzenie wymaga wiedzy psychologicznej (a w przypadku diagnozy różnicowej dostęp do wybranych narzędzi jest wyłącznie dla psychologów). Są to głównie kompetencje psychologiczne. Gwarancją ich realizacji jest posiadanie specjalistycznej wiedzy psychologicznej.</p> <p>Analogicznie do zawodu lekarza funkcjonuje specjalizacja w psychologii klinicznej. Jest ona gwarancją posiadania przez psychologa</p>	<p>Wprowadzenie warunku zatrudnienia (analogicznie do lekarzy):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. specjalista psycholog kliniczny – ¼ etatu za minimum 10 punktów lub 2. psycholog kliniczny- ¼ etatu za minimum 6 punktów lub 3. psycholog w trakcie specjalizacji przynajmniej po drugim roku szkolenia – ¼

				<p>specjalistycznej wiedzy w zakresie ochrony zdrowia (wiedzy klinicznej, w tym medycznej). Ze względu na różny charakter kierunków psychologicznych, realizowanych w szkolnictwie wyższym, nie każdy mgr psychologii posiada wiedzę kliniczną.</p> <p>Obecnie co pół roku ok. 100 osób przystępuje do egzaminu specjalizacyjnego z psychologii klinicznej. Trwa rekrutacja na nowe edycje szkolenia specjalizacyjnego. Liczba psychologów klinicznych oraz osób pozostających w trakcie kształcenia specjalizacyjnego z psychologii klinicznej rośnie i pozwala na wprowadzenie proponowanych zmian.</p>	<p>etatu za co najmniej 4 punkty oraz</p> <p>4. psycholog z co najmniej dwuletnim doświadczeniem klinicznym- ¼ etatu za co najmniej 2 punkty</p>
6.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie	<p>Załącznik 1 punkt 12 Tabeli, str. 12:</p> <p>Przedmiot postępowania: Rehabilitacja neurologiczna w warunkach stacjonarnych</p>	<p>Za nisko punktowane świadczenia psychologiczne w stosunku do zapotrzebowania na tego rodzaju świadczenia.</p>	<p>W warunkach rehabilitacji neurologicznej oddziaływania psychologiczne są jednymi z wiodących oddziaływań diagnostyczno-terapeutycznych.</p> <p>W procesie rehabilitacji neurologicznej w warunkach stacjonarnych osób dorosłych istotne znaczenie mają takie oddziaływania psychologiczne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnoza i terapia neuropsychologiczna (w tym usprawnianie funkcji poznawczych) - diagnoza różnicowa stanu emocjonalnego, w tym zaburzeń sprzężonych (t.j. obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe) - interwencje ukierunkowane na radzenie 	<p>Wprowadzenie warunków zatrudnienia (analogicznie do pozostałych warunków w zakresie personelu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. specjalista psycholog kliniczny – co najmniej 1 etat na 10 łóżek za minimum 8 pkt lub 2. psycholog kliniczny- 1 etat na 10 łóżek za

				<p>sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym),</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacja do sytuacji choroby - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - motywowanie do procesu rehabilitacji - oddziaływania wobec systemu rodzinnego <p>Procedury te wymagają specjalistycznej wiedzy oraz czasu, których nie pokrywają świadczenia gwarantowane. Czas wymagany do realizacji tych świadczeń i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Analogicznie do zawodu lekarza i innych zawodów medycznych funkcjonuje specjalizacja w psychologii klinicznej. Jest ona gwarancją posiadania przez psychologa specjalistycznej wiedzy w zakresie ochrony zdrowia oraz wysokich i specjalistycznych kompetencji (w tym wiedzy neuropsychologicznej, a zarazem wiedzy z zakresu schorzeń somatycznych).</p>	<p>minimum 6 punktów</p> <p>lub</p> <p>psycholog w trakcie specjalizacji przynajmniej po drugim roku szkolenia – 1 etat na 10 łóżek za minimum 4 punkty</p>
7.	Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Psychologii Klinicznej- woj. śląskie	Załącznik nr 1, punkt 13 Tabeli, str. 13 Przedmiot postępowania: Rehabilitacja	Za nisko punktowane świadczenia specjalisty psychologa klinicznego, w stosunku do kompetencji oraz zapotrzebowania na tego rodzaju świadczenia.	<p>Standardem światowym jest praca w zespołach diagnostycznych, opracowujących wspólnie diagnozę i plan terapii (także w wymiarze psychologicznych oddziaływań o charakterze psychospołecznym).</p> <p>W procesie rehabilitacji kardiologicznej wiodące są takie oddziaływania</p>	Wprowadzenie warunków zatrudnienia (analogicznie do pozostałych warunków w zakresie personelu): 1. specjalista

		<p>kardiologiczna lub kardiologiczna telerehabilitacja hybrydowa w warunkach stacjonarnych</p>	<p>¼ etatu dla świadczeń psychologicznych to za mało w warunkach rehabilitacji kardiologicznej, gdzie oddziaływania usprawniające funkcje poznawcze, psychoruchowe, radzenie sobie z bólem, motywujące do leczenia, oddziałujące na nastrój oraz włączające rodzinę w proces leczenia są jednymi z podstawowych.</p>	<p>psychologiczne jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - terapia zaburzeń współwystępujących z dysfunkcją somatyczną (obniżenie nastroju, agresja, zaburzenia lękowe) - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie z bólem (będącym w dużym procencie uwarunkowanym stanem psychicznym), - diagnoza różnicowa stanu emocjonalnego - adaptacja do sytuacji choroby, konieczności zmian życiowych - interwencje ukierunkowane na radzenie sobie ze stresem - motywowanie do procesu rehabilitacji - interwencje ukierunkowane na wzrost jakości życia - wspieranie systemu rodzinnego <p>Procedury te wymagają specjalistycznej wiedzy oraz czasu. Czas i wysoka jakość tych usług powinny przekładać się na wycenę punktową.</p> <p>Potrzeby oddziaływań psychologicznych oraz niewystarczające kryteria świadczeń gwarantowanych wskazują na potrzebę zwiększenia dostępu do specjalistycznych świadczeń psychologicznych.</p>	<p>psycholog kliniczny – co najmniej ½ etatu za minimum 8 pkt</p>
--	--	--	--	---	---